

WeideKompas

Nieuw Nederlands Weiden

Beweiden

Jij wilt toch ook een maximale ruwvoerbenutting behalen van je eigen land? Je past al beweiden toe maar wilt hier graag meer rendement uit halen? Dan zijn er verschillende mogelijkheden om uit te kiezen. De drie beweidingssystemen die in Nederland het meest worden toegepast zijn: omweiden, stripweiden en roterend standweiden. Omweiden en stripweiden laten we in deze folder buiten beschouwing, deze vereisen een specifieke aanpak waarbij op meerdere zaken dient te worden gelet.

Stichting Weidegang heeft echter een nieuw, eenvoudig totaalconcept ontwikkeld waar we in deze folder aandacht aan zullen besteden: Nieuw Nederlands Weiden. Dit is toepasbaar op de meeste Nederlandse bedrijven, ongeacht of je al een ervaren beweider bent en meer rendement uit ruwvoer wilt halen of juist weinig ervaring hebt en graag wilt beginnen met beweiden. Het concept is gebaseerd op roterend standweiden. Deze folder biedt uitleg van dit nieuwe concept en ondersteuning bij het bepalen van jouw aanpak.

Verder wordt antwoord gegeven op de meest voorkomende vragen:

- > Wat is Nieuw Nederlands Weiden en hoe werkt het?
- > Hoe bepaal ik het aantal koeien/ha en kies ik het weideplatform?
- > Hoe plan ik maaien en beweiden?
- > Hoe bepaal ik de bijvoeding aan de hand van grasgroei?
- > Hoe kan ik een grote koppel koeien goed weiden?
- > Hoe kan ik automatisch melken en beweiden?

Hoe werkt Nieuw Nederlands Weiden?

Heel eenvoudig!

1. Je kiest eenmalig je perceelsindeling.
2. Elke 4 – 6 weken maaien en nieuw weideplatform kiezen.
3. Dagelijks een nieuw perceel -> Niet denken, gewoon doen.

Het is wel nodig een eenmalige voorbereiding te doen. Het huiskavel wordt opgedeeld in percelen van gelijke grootte. De infrastructuur dient te worden aangelegd om beweiding te vergemakkelijken, denk hierbij aan waterbakken, kavelpaden en stroom. Binnen één vooraf bepaald deel roteren de koeien dagelijks (= weideplatform), de rest wordt gemaaid. Je maait de maaipercelen als deze eraan toe zijn en daarna kies je de percelen in het weideplatform.

Huiskavel (ha)	Weideplatform (ha)	# percelen (2,5 ha)	Maaiblok (ha)	# koeien / ha beweidbaar oppervlak
60	20	8	40	2
30	15	6	15	4
20	12,5	5	7,5	6
15	10	4	5	8

Het is dus goed mogelijk om met een kleiner huiskavel een groot koppel te weiden. Zorg er in alle gevallen voor dat het gras op lengte blijft, tot een uitschaarhoogte van minimaal 8 cm heeft het gras nog de capaciteit goed

terug te groeien tot de volgende ronde.

In de meeste gevallen waarbij geweid wordt met meer dan 10 koeien per hectare beweidbaar oppervlak heeft opstallen de voorkeur.

Hoe kies ik het weideplatform en bepaal ik het aantal koeien/ha?

Het spreekt voor zich dat de indeling van de huiskavel afhangt van het formaat van het kavel en de grootte van het koppel. De voorbeelden in de tabel hieronder zijn elk gebaseerd op 120 melkkoeien met verschillende formaten huiskavel. In de afbeelding vindt je hier een schematische weergave van met voorbeelden van de roulatie binnen het weideplatform (lichtgroen), de maaipercelen zijn donkergroen.

Schematische weergave van de indeling en de roulatie binnen het weideplatform.

Bijgroei en bijvoeding

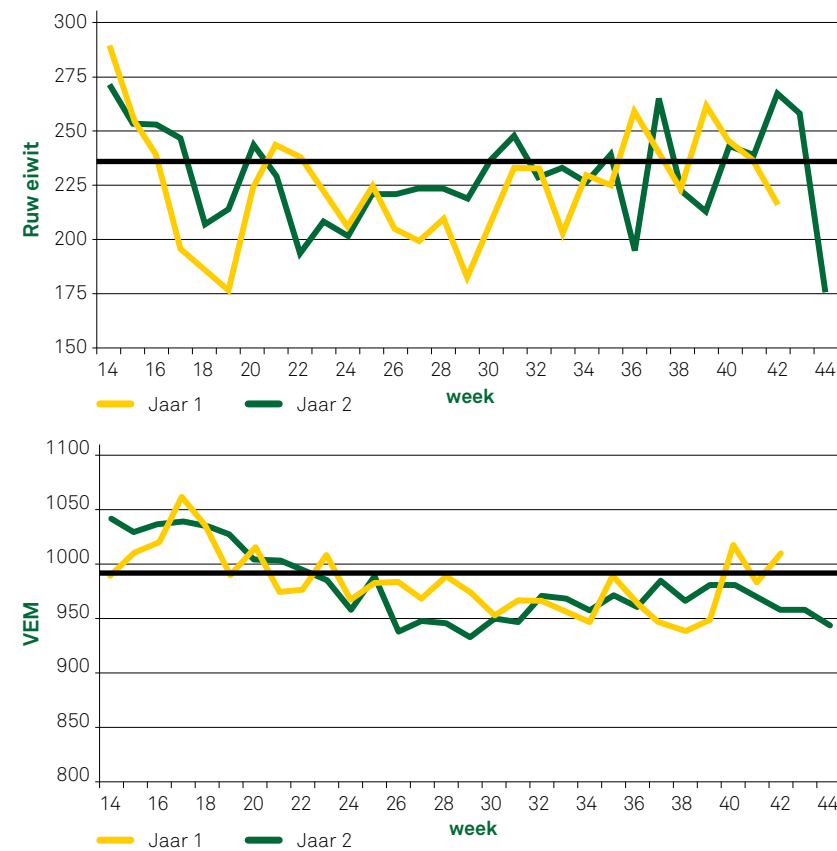
Gedurende het seizoen varieert de hoeveelheid bijgroei van het gras. Stem de bijvoeding en beweidingstijd af op deze bijgroei. Probeer het gras op lengte te houden, liefst tussen 9 en 11 cm. Wanneer de graslengte bij uitscharen korter is dan 8 cm voer je te weinig bij. Wanneer het gras bij inscharen langer is dan 12 cm, dient de bijvoeding naar beneden te worden aangepast.

Een eenvoudig hulpmiddel om de groei van het gras in jouw regio te volgen, is via de grasmonitor. De actuele groei wordt gedurende het seizoen wekelijks vermeld op www.grasmonitor.nl. In de afbeelding hiernaast vindt je een voorbeeld van de grasmonitor.

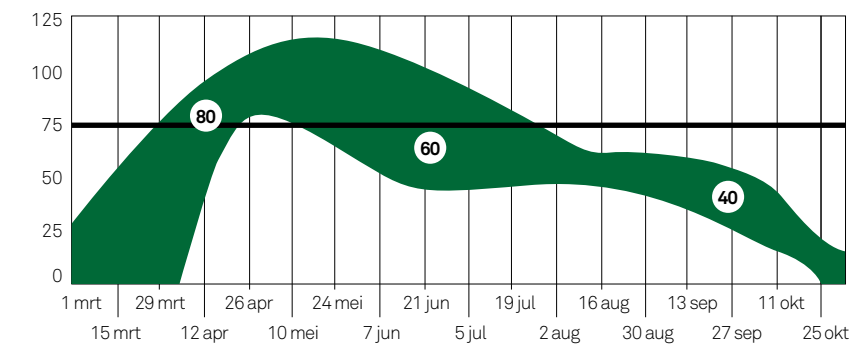
Hoeveel moet er worden bijgevoerd? Bijvoorbeeld: bij een grasgroei van 60kg droge stof/ha/dag heeft een koe de mogelijkheid om gedurende 8 uur weidegang 6,3kg droge stof tot zich te nemen. Uitgaande van een totale opname van 15kg droge stof uit ruwvoer per dag, dient 8,8kg ruwvoer te worden bijgevoerd.

Het is wenselijk de bijvoeding aan te passen aan de bijgroei. Durf het aan minder bij te voeren indien het gras te lang wordt bij het inscharen. Echter, wanneer er sprake is van krappe bijgroei, wees dan ook scherp en pas de bijvoeding naar boven aan.

Voorbeeld van de Grasmonitor

Gemiddelde grasgroei in Nederland (kg ds per ha/dag)

Platform W(eiden)	> 5 percelen van 2,5 ha
Huiskavel: 20 hectare	> Uitschaarhoogte: niet minder dan 8 cm
Aantal koeien: 120	> Bijvoeding aanpassen aan bijgroei: 7-11 kg ds per koe / dag

Gemiddelde bijvoeding

Groei per dag per ha	30	40	50	60	70	80	90	100
ds beschikbaar per weidedag	375	500	625	750	875	1000	1125	1250
opname gras kg ds per koe/dag	3.1	4.2	5.2	6.3	7.3	8.3	9.4	10.4
bijvoeding ruwvoer	11.9	10.8	9.8	8.8	7.7	6.7	5.6	4.6

Bij een totale opname 15 kg ds opname uit ruwvoer per dag

Wat zijn de voordelen?

De koeien krijgen dagelijks een vers perceel, dus vers gras. Dagelijks een nieuw perceel is het advies bij elk beweidingplan. Het maakt daarbij niet uit of je koeien dag en nacht weiden of 6 uur per dag. Door elke dag een nieuw stuk gras aan te bieden, benut je het grasland beter en haal je meer uit ruwvoer door:

- > Hogere vers grasopname.
- > Minder beweidingverliezen.
- > Snellere hergroei van gras.
- > Minder schommelingen in melkproductie, door een constanter aanbod.
- > Betere mineralenefficiëntie.

Het is ook mogelijk om dag- en nacht weiden toe te passen. In plaats van dagelijks, dient dan tweemaal per etmaal van perceel gewisseld te worden.

Dit heeft voor jou als melkveehouder de volgende voordelen:

- > Hoogste voeropname uit gras.
- > Lage voerkosten per koe.
- > Hoog economisch voordeel uit weiden.

Grasteelt

Met een optimale voeding en verzorging van jouw grasland, haal je meer uit beweiding.

Kwaliteitsverhoging grasland

- › Groen in het land is niet altijd het juiste groen! Passende onkruidbestrijding verhoogt de smakelijkheid en opbrengst van het grasland. Onze ruwvoerspecialisten kunnen je, eventueel in samenspraak met jouw loonwerker, helpen bij het maken van een gedegen biologische onkruidbestrijdingsplan.
- › Regelmatig doorzaaien van grasland vergroot het aandeel goede grassen. Geef het nieuw gezaaide gras de kans zich te ontwikkelen door te zaaien in een korte grasmat en 2 weken na zaai te beweiden of een lichte snede te maaien (>3.500kg droge stof) om uitstoeling te bevorderen. Kies bij doorzaai voor een mengsel dat past bij datgene wat er al staat en houdt het gebruiksdoel

voor ogen. Wij bieden twee soorten biologische grasmengsels; Bio-weide en Biomaaien. Kijk voor meer informatie hierover in onze Biologische voedergewassen folder of bel een van onze Rundvee adviseurs.

- › Gebruik voor smakelijk gras verschillende klavers. Tevens kun je hiervoor gebruik maken van verschillende kruiden zoals smalle weegbree, cichorei etc. Kruiden zijn goed voor de bodem, diergezondheid, smakelijkheid en biodiversiteit.

Onderhoud gedurende de groei

- › De draagkracht van grasland bepaalt wanneer je kunt starten met het uitrijden van drijfmest.
- › Bemest weidepercelen in het voorjaar met maximaal 25 kuub per ha.

- › Ook vóór het weideseizoen kun je de grasmonitor gebruiken om het optimale bemestingsmoment te bepalen op basis van bodemtemperatuur. Een goede bemesting is essentieel om vroeg in het voorjaar van smakelijk weidegras te kunnen profiteren.
- › Bemest de maaisneden volgens normaal bemestingsadvies.
- › Met een gedeelde gift worden de stikstof en andere mineralen het beste benut.
- › Alleen stikstof strooien is onvoldoende. Ook kalium, zwavel, natrium en selenium zijn van belang. Niet alleen voor smakelijk gras, maar ook voor een goede melkproductie.

Tips

- › Geef in het seizoen alleen drijfmest op een perceel dat je gaat maaien. Koeien houden namelijk, net als wij, van een schoon bord.
- › In de graslandgebruikskalender kun je eenvoudig het graslandgebruik registreren, zowel voor bemesting, maaien als beweiding. Je kunt een graslandgebruikskalender aanvragen via klantenservice Agrifirm.
- › Mocht je kruiden of klavers willen toevoegen aan jouw perceel, dan is het voorjaar een prima moment om dit toe te passen. Bij herinzaai is de kans dat klaver en kruiden zich vestigen groter dan bij doorzaai. Bekijk onze Biologische voedergewassen folder voor ons assortiment klavers en kruiden!

Weiden van jongvee

Jong geleerd is oud gedaan, als je jongvee leert weiden zullen je vaarzen meer voer opnemen uit gras tijdens de lactatie. Ervaring wijst uit dat vaarzen meer melk produceren als zij als kalf en pink hebben leren beweiden.

Kalveren geboren tussen juni en november

- › Beweiden in de puberteit (9 – 12 maanden).
- › Minimaal 6 weken.
- › Na 1 september opstallen.
- › Bijvoeren naast weidegras is noodzakelijk. Een goede jeugdgroei is essentieel voor de ontwikkeling. Streef naar 1.000 gram groei per dag. De adviseur Rundvee van Agrifirm adviseert je graag.

Kalveren geboren tussen december en mei

- › Beweiden als drachtig pink (15 - 22 maanden).
- › Minimaal 6 weken.
- › Na 1 oktober opstallen.

Wormbesmetting

- › Voorkom wormbesmetting door jongvee te beweiden op percelen waar geen rundveemest is uitgereden of koeien hebben geweid.
- › Preventie en behandeling van long- en maagdarmwormen blijft maatwerk. Doe dit altijd in overleg met de dierenarts.
- › De aanpak van maagdarmworm infecties bestaat uit graslandmanagement in combinatie met een goede ontwormingsstrategie. Voor een efficiënte wormbestrijding is 'de wormsleutel' van de GD en de Faculteit Diergeneeskunde een handig hulpmiddel.

Algemene tips

- › Goed drinkwater is essentieel. Zorg voor een kalverdrinkbak.
- › Regelmatig omweiden, maximaal 14 dagen per perceel, houdt de wormendruk beperkt en zorgt voor een betere graslandbenutting.
- › Bij omweiden om de 14 dagen is de benodigde oppervlakte globaal drie are per kalf en zes are per pink.
- › Jong geleerd is oud gedaan: koeien moeten leren weiden. Dat gaat het best als ze van jongs af aan hebben gegraasd.

Robotmelken en weidegang

Minimaal 120 dagen weidegang en in totaal 720 uur in de wei. Dat is de norm. Wij geven je belangrijke tips om deze norm te kunnen halen. Hoe je dat doet is afhankelijk van het feit of je met een registratie systeem werkt of niet.

Weideregistratie-systeem: 90% van de koeien minimaal 1 uur buiten

Bij een goedgekeurd weideregistratiesysteem telt een weidedag pas mee als er op die dag meer dan 90% van de melkgevende koeien minimaal 1 uur achter elkaar buiten is geweest. Als je deze niet haalt, telt die dag voor geen enkele koe mee als weidedag. Houd hier dus rekening mee. Deze tips helpen om je weidedagen te halen:

- › Sluit de toegang tot de stal
- › Zorg voor dagelijks vers en smakelijk gras.
- › Voer op stal beperkt bij.

Geen registratie: 75% van de koeien in de wei

Heb je geen registratiesysteem? Dan moeten er tijdens de uren weidegang 75% van de melkgevende koeien in de wei lopen. De uren tellen dus niet wanneer de deur opengaat, maar pas als het grootste deel van het koppel in wei loopt.

Zo krijg je dit voor elkaar:

- › Start zo vroeg mogelijk in het seizoen.
- › Start zo vroeg mogelijk op de dag.
- › Houd de eerste uren in de wei de staldeur dicht.
- › Elke koe die geen melktoestemming heeft krijgt toegang tot de wei.

Voer na de weidetijd

- > Zorg dat er beperkt voer aan het voerhek ligt als de staldeuren open gaan.
- > Zorg dat 2 uur na starttijd geen voer meer aan het voerhek ligt.
- > Voer na de weidetijd.

Vers en smakelijk gras

- > Geef de koeien dagelijks een vers stuk gras.
- > Bied water in de wei aan.

Tijden

- > Om 6 uur effectief beweiden te behalen is het handig om tussen door 1 keer de complete koppel uit de wei op te halen.
- > Je kunt ook kiezen voor 180 dagen 4 uur effectief weiden, zo haal je ook 720 uren weidegang.
- > Overweeg siëstabeweiding, 3 uur 's ochtends en 3 uur 's avonds.

6 uur effectieve weidegang

	0:00-5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	
Weidepoort open		█	█	█	█	█	█	█	█	█	█									
Koeien in de weide		█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█								
Effectieve weideuren				█	█	█	█	█	█	█	█	█								
Voergoot leeg				█	█	█	█	█	█	█	█									
Koeien ophalen							█						█							
Voeren												█								

4 uur effectieve weidegang

	0:00-5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	
Weidepoort open			█	█	█	█	█	█	█											
Koeien in de weide			█	█	█	█	█	█	█	█										
Effectieve weideuren						█	█	█	█											
Voergoot leeg						█	█	█	█											
Koeien ophalen											█									
Voeren										█										

6 uur effectieve weidegang Siesta beweiding

	0:00-5:00	6:00	7:00	8:00	9:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	
Weidepoort open		█	█	█	█	█	█						█	█	█	█	█	█		
Koeien in de weide		█	█	█	█	█	█	█					█	█	█	█	█	█		
Effectieve weideuren				█	█	█	█	█							█	█	█	█	█	
Voergoot leeg				█	█	█	█	█												
Koeien ophalen								█											█	
Voeren							█													

Vraag je Agrifirm-adviseur naar de specifieke weideschema's voor jouw bedrijf. Ook voor meer tips kun je bij hem of haar terecht.

Voor schade van welke aard ook, die een gevolg is van handelingen of beslissingen gebaseerd op informatie uit deze productinformatie aanvaardt Agrifirm geen enkele aansprakelijkheid.

Meer informatie

Kijk op www.weidekompas.nl of neem contact op met jouw adviseur.